

Merry Christmas

Kalėdos Atgaivina Visą Eilę
Atsiminimu Apie LietuvąKALĖDŲ ŠVENTĖS DAUG
KĄ PRIMENASUSTIPRINS ISLAISVINIMO
VILTĮ LIETUVOS ŽMONĖS
NORINT ATPĖTI TIKRĄ
ŠVENČIŲ PRASMĘ

Kalėdų išvakarėse laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių mintys bus nukreiptos į savo tėvų kraštą. Mes prisimename ir jų buvį — sunkų, vargingą ir tragišką. Prieš mūsų akis pasirodys niurūs vaizdai pavergtos Lietuvos, kur žmonės negali minėti šių švenčių, kur duonos kėsnio suradimas yra sunkiausia problema, kur ypatingai retai turi progos pasirodyti žmonių veiduose.

Mes prisimename gimtinius kaimus, kurių jau nebėra: sodybas, kurios sunyko; savų gimines, kurie žiūri į vakarus, laukdami šviesos ir laisvės ateinančiai. Tiems mūsų broliams ir seserims, kurie pakliuvo į raudoną jungą, netko daugiau nebūna tik užslopinta kantrybė ir viltis į geresnį rytojų.

Kalėdų šventės primins mums ir tolimesnius laikus, kūdikystės ir jaunatvės dienas, praleistas Lietuvoje. Tie laikai buvo smagesni ir laimingesni. Jie paliko daug malonių atsiminimų apie paprastas bakūzes, apie sniegu apdengtus laukus ir pievas; apie rogutes, vakarus, kas, spėliojimus apie laimę. Kuklios švenčių vaišės, kurių paragaudavom Kalėdų dienos; naminis alus ar gėra, vargiai ar bus išdėlė iš mūsų atminties.

Jaunystės dienos, kad ir sunkesnės, palieka neišdildomų pėdsakų mūsų atmintyje ir kada jas prisimenam, tai tos dienos visad atrodo gražios ir viliojančios.

Ištikro, tie laikai ir pats mūsų amžius yra jau visai kitokis. Dauguma mūsų gyvename miestuose ir gana pastatūriniai. Šiais laikais šaltis mūsų per daug nevargina, nes išgalim apšildyti savo butus, o lauke galime važinėti automobiliais arba gatvekariais. Netruksta mums nei geriausias maisto ir Kalėdų šventės iškeliam šaunesnes puotas už senoviškus bajorus arba kunigaikščius.

Visa tai yra labai gerai. Bet kai prie to visko žmonės pripranta, tai tie visi patogumai ir prabangos tampa kasdieniniu, paprastu reikiu. Tai ir Kalėdoms atėjus, mes nebeturim kuom nors ypatingu pasigirti. Išskyrus gal būt eglutės papuošalus. Už tai ir Kalėdų šventės miestiečių tarpe nepaliečia taip giliai žmogaus jausmą, kaip būdavo senesniais laikais kaimuose arba sadybose, kai dar niekas ir svajoti nesvajoto apie modernius tren-gimus.

Šiuo atžvilgiu, mes, kurie savo jaunystę praleidome Lietuvoje, arba kurie yra gimę ir

auge šios šalies ūkiuose, Kalėdų šventės daug giliau įvertiname ir greičiau pagauname jų vidurinę prasmę.

Anot žmonių patarlės: kas vargo nematė, tas ir "ražkažės" arba prabangų nevertina. Dauguma mūsų, atvykę iš kaimų, dar ir šiandien prisimename sunkesnius žiemos laikus, kai sniego pusnys iškildavo iki paties stogo, kai ilgos niūrios naktys, o šaltos nepatogios dienos prislėgdavo ištaisais mėnesiais. Laukai ir pievos storai apsidengdavo sniegu ir atrodė apmirę; miškas, kuris vasaros metu stovėjo majestotiškai pasipuošęs, žiemai atėjus pavirsdavo į kokį ten raganų būrį.

Atėjus Kalėdoms, tie vaizdai nepasikeisdavo, bet už tai kiekvienas laukė, jog grįžtanti saulutė aplandys tamsos galybę ir priartins pavasarį. Gamtai pasvyrant į gerąją pusę, nuvarginti žiemos žmonės sveikindavo tą įvykį, ruošdavo visokias celebracijas, kurdavo laužus ir linksmindavosi. Tų švenčių minėjimuose būta daugiau tikrovės ir nuosirdumo.

Taigi, prisiminimai jaunesnių dienų, kurias esame praleidę Lietuvos krašte, aiškiau nušviečia mums Kalėdų turinį ir vertę ir tuom pat sykiu sustiprins ryšius su gimtuoju kraštu.

Amerika Neatsilieka
Rakietų Gamyboje

Viena San Diego, Calif. įmonė gamina transkontinentale, t. v. tokia, kuri galės peskirti vandenynus, rakieta. Toji rakieta skris 10,000 mylių per valandą ir tikrai pataikys į numatytą vietą. Iš Amerikos į Maskvą tokiai rakietai atsidurti užtruks tik pusvalandį, ji gali su savim gabenti vandenilio arba atominę bombą.

Šia rakieta gamina General Dynamics korporacijos Convair skyrius ir slaptai vadina "Atlas" projektu. Rakietos statymo smulkmenos laikomos griežtoje paslapyje.

Ir Tėvam Kartais Sunku
Išskirti Dvynukus

Los Angeles mieste vienas Gibsonų šeimos dvynukų praryjo rutuliuką naftalino, paruošta drabužiams nuo kandžių apsaugoti. Tėvai matė iš tolo kaip vienas iš dvynukų įkišo į burnytę rutuliuką ir jį, kaip saldianį, praryjo, bet kuris — jie patys negalėjo atspėti.

Pasekoja to, reikėjo skubiai nugabenti pas gydytoją abu, 22 mėnesių amžiaus broliukus.

Išminties Išdava

— Atrodo, kad viengungiai daugiau žino apie moteris, negu kad vede vyrą.

— Visai teisingai, todėl jie ir pasilieka viengungiais.

Bernardas Brazdžionis

Ant Tavo Aukuro

Ant tavo aukuro, taika, mes dedam viską —
Ir prezidentų deklaracijas, gražias,
Ir aukštus pincipus, ir laisvės obeliską,
Ir mūsų motinų karių širdies kančias.

O tu pro mus kaip baltas paukštis juoda naktį
Gražiai giedodama saulėtekin skrendi,
Ir nuo šviesos tavų sparnų mes baigiam akti,
Ir nuo giesmės klaiku, klaiku tuščioj širdy.

Ant tavo aukuro, taika, mes dedam viską —
Atlanto chartas ir mažų tautų džiaugsmus,
Karus ir pergales, ir laisvės obeliską,
Ir milijonų laimės židinius —namus.

O tu kaip stabas prie pasaulio šio bedugnės
Šauki: aukų, šauki: žmonių, šauki: tautų!
Ir tavo aukso galvą supa, tartum ugnys,
Skeletai jų, kad tu nemirtum, atneštų...

Ant tavo aukuro, taika, mes dedam viską —
Ir tai, kas buvo praeyti, ir tai, kas bus,
Sventuosius pažadus ir laisvės obeliską,
Ir savo didvyrių išniekintus grabus.

O tu kaip alkanas mirties urve drakonas,
Kur teka upė skausmo ašarų ilga,
Šauki tu esi taika? ... Kas tu esi, taika? ...
—
Kas tu esi, taika? ... Kas tu esi, taika? ...
46.I.19.

Užmezgimas Pažinčių su
Marso Gyventojais

Romoje įsisteigė "Marso draugų klubas". Jo nariai įsipareigojo iškilmingai sutikti Marso planetos atstovus, jei tokie kartais atskristų skraidančiomis lėkštelėmis.

Vokiečiai dar ir dabar suvalgo mažiau duonos, mėsos, sviesto ir bulvių negu prieš karą.

Kuklus Prašymas

— Ką kaltinamasis norėtų pasirinkti: ar tris dienas kalėjimo, ar 100 dolerių?
— Jei tamstai, pone teisėjau, vistiek, tai aš norėčiau gauti 100 dolerių.

Naujos šviesos tankiai įein per plvėjus lubose.
Niekas taip nekurčias, kaip tje ką nenori girdėti.

Amerikoniškame Filme
Prašnekama Lietuviškai

Naujame M. G. M. gamybos filme "The Last Time I Saw Paris", kuris šiuo metu rodomas Chicagos Woods teatre, vaidina ir buvęs chigagietis Bruno Ve Sota (Bronius Vešota). Vienoje vietoje jisai prašneka vieną sakinį... lietuviškai.

Atrodo, kad tai pirmas kartas kai lietuviu kalba praskamba amerikietiška garsiniame paveiksle.

Priimta Naujų Narių
Lituanistikos Institute

Lituanistikos Institutas, jau seniau sudaręs savo mokslinių narių branduolį, dabar jį plečia.

Pastaruoju laiku Lit. Instituto Taryba, instituto skyrių vedėjams pasiūlius, priėmė keltą naujų narių.

Lietuvos Geografijos Skyriaus tikruoju nariu pakviestas Skvriun pakviesti tikrai (Notre Dame University, South Bend, Ind.), Lietuvių Tautotyros skyriai pakviesti tikrai — korespondentais — Juozas Būga (Chicago), Gražina Krivickienė (Washington, D. C.) ir Antanas Mažulis.

Nauji nariai bus kviečiami ir toliau. Kiti skyriai tuo tarpu dar nėra pateikę naujų narių sąrašų.

Sovietų Sąjunga šiuo metu turi aktyvios tarnybos 175 divizijas, o jų satelitai 80 divizijų. NATO — Europai ginti naišėgos — teturi tik apie 48 karui parengtų, Europoje esančių divizijų.

Mūsų Protėviai Pasitikdavo Kalėdų
Šventės Savotiškais IšklmėmisDidžiųjų Švenčių Laikotarpis
Tiesiai Ilgoką Laiką

Vienas graikų rašytojas dar prieš Kristaus užgimimą mūsų protėvius vadino "ugnies ir saulės garbintojais". Kokių būdu jis buvo priėjęs tos išvados, nepasako. Matyt, graikų ir kitokie pirkliai, atkeliavę pas lietuvių gimines nusipirkti gintaro, mėgdavo pasisvečiuoti ir pasiteirauti apie vietos žmoles tvarka. Tų pirklių pasakojimai sudaro ankstyviausias žinių įpročius, tikėjimą ir socialias apie mūsų protėvius.

Graikams, romėnams, finikičiams, arabams ir kitiems pietinės Europos, Azijos ir šiaurinės Afrikos gyventojams, kur klimatas yra karštas, buvo nuostabu išgirsti apie ugnies ir saulės šlovinimą, nes jie, pietiečiai, žiūrėjo į ta viską visai priešingai. Ugnis jiems atrodė kenksmingas, įkirus dalykas ir iš jos jie sutvėrė netgi pragara.

Tuom tarpu Lietuvos krašte buvo pusiau šiaurinis klimatas, kur saulutė, šviesa ir ugnis, ypatingai žiemos metu, atrodė labai brangus reiškinys. Toks ugnies garbinimas užsiliko kaimuose iki pabaigos pereito šimtmečio. Ji buvo vaizduojama gražios dievaitės Gabijos formoje. Net mūsų tėvai dažnai nejučiomis pasakodavo: "Gyvenk su mumis ramybėje, šventoji Gabija".

Išreiškimui pagarbos ir dėkingumo ugnelei ir pačiai saulutei, mūsų protėviai paskirdavo ne vien Kalėdų šventės, bet ir pradžią sausio mėnesio. Tame, veik poros savaičių laikotarvį įvykdavo visokių apeigų, triukšmavimų, burtų, pranašavimų ir pan.

Svarbiausias dėmesys buvo skiriama saulės grizimui "iš nelaisvės". Dramatizuodami žiemos pradžią, mūsų protėviai buvo sukūrę tokią istoriją. Tamsumo galybės pagriebia saulutę ir pradeda tempti ją tolyn ir tolyn. Pasėkoje to, žemė sušala, žaliūmynai dingsta ir viskas aplinkui atrodo neįtikojamai klajū.

Bet apie pabaiga gruodžio mėnesio atsiranda galiūnas, greičiausia koks nors žemaitis, kuris nueina ir išlaisvina saulę iš tamsybės nago. Saulutei pasisuka atgal ir ima grįžti artčiau žmonių, šypsodamosi ir spinduliuodama. Ir kas nesi-skubins jos pasveikinti ir pasidžiaugti jos grizimu?! Saulutei buvo kuriamos giesmės, teikiama dovanos, o nakties metu kuriami laužai, kad parodyti jai kelia, kad kur nepaklystų.

Mūsų protėviai, entuziazmo pagauti, tikėti, jog toji saulutė atnešė kiekvienam ir naujos laimės? Bet kokios? Čia tai ir pasireiškėdavo spėlojimais Kalėdų išvakarėse ir vėliau.

Laimės ir geresnio buvo ieškojimas yra visų laikų ir visuo amžiu pats svarbiausias rūpesnis ir galvosukis. Mūsų protėviai vadina ta "žmogaus dalia". Mūsų liaudies dainose

yra dažnai minimas "dalelės skirimas" ir nusiskundimai "rūsčia dalele", kieno nors iš anksto paskirta.

Bet nereikia manyti, jog toji fatalistinė pažiūra į žmogaus likimą buvo akiai priimta. Tikėjimas ir mūsų protėvių tarpe ėjo vienu keliu, o gyvenimas kitu. Jie visomis priemonėmis stengėsi pašalinti neprielankias gyvenimo sąlygas ir užtikrinti sau geresnį būvį.

Krikščionybė oficiališkai įsivyravus Lietuvoje, tie senieji Kalėdų švenčių aiškinimai buvo pradėta griauti iš pagrindų. Naujas tikėjimas turėjo savo pagrindus, daug skirtingus nuo įprastu. Ugnies ir saulės garbinimas tapo pasmerktas kaip "pagoniškas". Į jų vietą įdėtas Kristaus užgimimas stebuklingose aplinkybėse. Nuo to laiko Kalėdos Lietuvoje buvo šveičiamos pagal svetur išdirbtą formą ir ceremonijų.

Esmėje tačiau ne daug kas pasikeitė. Saulės grizimas ir gamtos atgavimas reiškia maž daug tą patį, ka ir išganytojo atėjimas į mūsų žemę. Vienas ir antras yra sujungtas su bendra gerove, šviesa ir palaima žmonėms.

Berniukas ar Mergaitė?
Tai Priklauso Nuo Tėvų,
Sako Mokslininkas

Dr. Robert K. Burns teigia, jog netolimoje ateityje galima bus kontroliuoti kūdikių lytį, pagal tėvų norus.

Mokslininkas, dirbas Carnegie embriologijos departamente, jau sėkmingai pakeitė lytį žvėrelio embrionuose. Tas žvėrelis yra amerikeitiškas ežvis (opostum), ir tai yra pirmas istorijoje įvykis, kad dirbtiniu būdu buvo pakeista vaisiaus lytis. Tasai atsieta pasisekimas turi tokia didelę reikšmę, kad jau galima artintis prie lyties pakeitimo aukštesnėse gyvūnijos klasėse.

Bet, kalbant apie kūdikių lyties dirbtinu būdu pakeitima, Dr. Burns pridūrė, kad šia linkme dar tebėra nemenkos kliūtvės ir socialės, legalės bei moralės priežastys" vargu ar galės būti nugalėtos.

Tas Pienas Tinka Gerti

Viename Paryžiaus naktiniame klube jaunosios filmų žvaigždės pamelžė 3 karves, tuo prisidėdamos prie obalsio "gerk tik daugiau pieno!"

Po to pienas buvo sumaišytas su degtine, romu, džejų rūšių likeriais ir mišinys buvo patiektas svečiams.

Svečiai tokį pieną išgėrė su aiškiu pasitenkinimu.

J. V. Turi Didesnę Pusę
Pasaulio Telefonų

JV šiuo metu veikia 50,372,972 telefonai, o likusiam visame pasaulyje tik 38 milijonai telefonų.

Savanorių-Kūrėjų Sveikinimas Amerikos Lietuvių Visuomenei

Ką Mes Turėtumėm Pirmiausia Pristatinti

1955 Naujųjų Metų proga Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Sąjungos Centro Valdyba sveikina visame pasaulyje išsisklaidžiusius karius ir jų šeimas: Kūrėjus-Savanorius, Vyties Kryžiaus Kavalerius, Lietuvos Laisvės Kovų Invalidus, Ramovėnus ir kitus buvusius Lietuvos Kariuomenės karius, Saulius, Darius ir Girėno ir Don-Varnas Postų Legionierius Brooklyne ir Chica-

Mūsų Sveikatos Stovis Priklauso Nuo Savjautos

Kaip pažinti ir būti tikras, kad mūsų sveikatos stovis yra normalus ir kad mums negresia jokios besiantinančios ligos pavojus? Jei galime teigiamai atsakyti į žemiau dedamus klausimus, tai būkime ramūs — mūsų sveikata nėra nei kiek pakrikusi.

Jei ne, — įgaukime norą aplankyti gydytoją ir su juo pasitarti.

Kaip gi galime atsakyti: teigiamai ar neigiamai į šiuo klausimus?

— Ar darbas ir poilsis atneša jums malonumą?

— Ar jaučiatės rytais pailsę, o vakarais pavargę ir norėtumet užmigti?

— Ar turite smagumo iš gyvenimo, ar nesate praradę savim pasitikėjimo?

— Ar nejauciat kurių nors nuolatinių skausmų, ar nuolatinio nuovargio jausmo?

— Ar jus nelydi nesuprantamas baimės jausmas, ar negalite užmiršti net ir poilsio metu savo rūpesčių?

Jei į klausimus atsiranda neigiami atsakymai, būtinai ištyrinkit šių reikšminių priežasčių, pasitardami su savo gydytoju.

goje, lietuvius Korėjos karo veteranus, o ypatingai Lietuvos Miškų Brolius ir Seseris, ant Lietuvos Nepriklausomybės aukuro dabar dedančius odžiūsius aukas, — nuosirdžiai linkedama nepalūžti sunkioje kovoje už Lietuvos laisvę.

Jau 14 metų, kaip mūsų tėvynėje tėvai, broliai, seserys ir visi tautiečiai kenčia tokią raudonųjų okupantų vergiją, kurios nežino pasaulio istorija. Mes, laisvojo pasaulio gyventojai, negalime būti pasyvūs tokios tautos tragedijos aktyvaizdoje, o ypač tie, kurie už tėvynės laisvę kovojome. Stiprėkime dvasoje, būkime vieningi kovoje.

Tikėkime, kad ir mūsų Lietuvos vadavimo veiksniai paliks tarpusavio ginčus, susitarę bendrai veikti ir visas jėgas paskirs Lietuvos laisvės atgavimo kovai. Šitokio susipratimo bei vieningumo iš mūsų visų laukia pavergtoji sena tėvynė. Jos sauskmas turi mus visus suvienyti.

Vienas kitam palinkėkime, kad 1955 metai būtų lemtingi, raudonasis komunizmas būtų sunaikintas ir mūsų tėvynė išveduota. Atrodo, kad valanda artėja. Būkime pasiruošę. Valio laisva ir nepriklausoma Lietuva!

J. Liepinaitis, pirmininkas, Dr. K. Gudaitis, Vice-pirm., A. Juodka, Sekretorius.

Nariai:
V. Rekus, F. Grybauskas.

Chicago, 1954 m. gr. m. 17 d.

JV yra 814,000 ištekejusių moterų daugiau negu... vedusių vyrų. Tas aiškintina tuo faktu, kad daug vyrų tarnauja užjūriuose.

90% JV vaikų dabar gimsta ligoninėse, prieš 20 metų tai buvo prabanga, kurią sau leido tik 36% gyventojų.

Niekuomet netikėtai išūsusiai lazdai.

Susisiekimas Chicagoje Tikrai Apgailėtinoje Padėtyje

Chicago miesto tėveliai vis giriasi savo "modernišku" susisiekimu ir kviečia žmones važiuoti tik miesto autobusais. Bet deja ir norint į juos patekti dažnai yra sunku. Jie taip būna iš ryto į darbą, o vakare iš darbo važiuojant perpildyti keleiviais lig silkių statinė.

Dažnai tenka praleist kelius autobusus kol galų gale gali ir busą įlįsti ir ten keletą iš drabužių sagų palikti. Džiaugiasi miesto tėveliai, kad didėja pelnas iš autobusų. Kodėl nedidės jei vien iš surinktų sagų gali nemažai pinigų gauti, o ką bekalbėti apie bet kokį "patogumą" miesto susisiekime. Tik tie to nežino, kurie miesto susisiekimu nesinaudoja.

Belgai Gavo Paskolą

Belgija gavo iš Amerikos \$50,000,000 paskolą, kad galėtų patobulinti Antverpeno uosta ir vidaus vandens susisiekimo kelius.

Jinai Gudriai Sutvarko

— Kuriuo būdu tavo sužadotinis gali tave taip dažnai kvieisti vakarieniauti į brangių restoranus? Ar jis yra toks turtingas?

— Deja, jis nėra turtingas. O kviečia jis mane todėl, kad

Laimingųjų Kraštas

Sovietų Sąjungoje visi žmonės yra laimingi. Jeigu kas bando pasiskusti kokiais nors trūkumais ar nelaimėmis, tai kaip matai tas būna likviduotas.

Vokietijos pramonė per šiu metų 10 mėnesių pagamino tiek pat, kiek per visus 1953 metus.

Kiekvienas amerikietis per metus suvalgo vidutiniai po 125 apelsinus (orandžius).

MAZIEMS PILKIEMS KAIMAMS

Šią naktį sapnavau: mes skridome per lygumas — Ir mūsų rogės buvo lengvo juodo medžio, Ir mūsų žirgas — juodas, kaip naktis... Per žvilgančius sniegynus klaidžiojo trobelės, Tartum maži varpeliai, sidabriniai ir balti...

Tada tu palietei man ranką ir parodei tyliai Ir sapnas man iš lėto mirė širdyje: Mačiau tiktai mažas, vargingas lūšnelės, Tartum mažus našlaičius, klūpančius pusnynuos... Ir giedras, didelis dangus pridengęs jas, Ir dideli liepsnojančys žvaigždynai, — Jie buvo ir per puošnūs, ir per dideli šiai žiemai: Mažiems pilkiems kaimams ir šniokščiantiems. eglynams...

Žiūrėk: kokia ji skurdi ir pilka. Per tavo veidą ašaros riedėjo. — Henrikas Nagys.

Įsigykite Šias Drastiškai Nupigintas Knygas

Pasaulio Lietuvių Žinynas, 366 pusl. knyga su daugybe reikalingų informacijų, lietuvių kolonijų aprašymais visam pasaulyje, įstaigų, organizacijų, visuomenės veikėjų ir kultūrinių adresais ..... \$5.00.

The Economic Reconstruction of Lithuania After 1918, Columbia University Press New York 1942 metais gražiai išleista knyga apie Lietuvos ekonominį progresą iki pat bolševikų okupacijos su daugybe statistikos duomenų iš visų ekonominio gyvenimo sričių. Kietais viršeliais. Tinka kaip dovana tiek lietuviui, tiek Lietuva besidominčiam kiltaičiui. Kitos tokios knygos apie Lietuvą su tiek daug vietoje vietoje surinktų statistikos nuomenų nėra nei lietuvių nei anglų kalboje ..... \$2.00.

Svenčių proga šias abi knygas kartu galima įsigyti tik už \$3.75. Užsakymus su čekiais ar pašto perlaidomis siųsti į autorii: Mr. A. Simutis, 41 W. 82 St., New York 24, N. Y.

Kaimiečių Mintys

Moterys apie vyrus galvoja retai. Bet jei pradeda galvoti, tai užmiršta visus kitus dalykus pasaulyje.

Moteris, kuri visad pastebi menkiausį plaukelį ant vyro švarko, kartais už dešimties žingsnių nepamato, jog garažo durys yra tiesiai prieš ją ir vairuoja automobilį į garažo sieną.

Vyrai gali būti labai galingi ir turtingi, bet jiems gali nesi-sekti moterų tarpe. Tuo tarpu kiekviena moteris, net ir visai silpna ir visiškai neturtinga, sugeba pavergti labai išdidų ir pinigingą vyriškį.

Tegul Pabando

Kai vienam koncerto rengėjui New Yorke Saliapinas pasakė, jog jis nori gauti \$5,000 už kiekvieną vakarą, agentas pastebėjo:

— Bet tai juk daugiau negu prezidentas uždirba į mėnesį.
— Labai gerai, tegul jis eteina ir dainuoja už pigiau — atkirto dainininkas.

Sakoma, kad pinigas yra šludus dalykas. Bet yra žmonių, kurie, matomai, turi ypatingai šurkščius pirštus, nes iš jų pinigėliai neišslysta. Kai sugriebia pinigą, tai jis jau saulės nepamato.

Pieno bei pieno gaminių vartojimu Amerika iš visų pasaulio kraštų yra 13-toje vietoje.

Californijos pavadinimas yra kilęs iš dviejų ispaniškų žodžių "Caliente Fornalia", kurie reiškia karštą krosnį. O Arizonos vardas irgi atsirado iš ispanų "arid zone", tai yra — sausa sritis.

When Christmas Was Forbidden in America and England

The first law relating to Christmas enacted in America forbade it! In 1659, the General Court of Massachusetts Bay colony placed an official ban on the observance of Dec. 25 as a holiday. It was an extension of a prohibition in England. An English history published a century ago explains:

During the Commonwealth (established by Oliver Cromwell after the deposition and decapitation of Charles II, when puritanical feeling held iron sway over the rulers of the land, and rode rampant in high places, many strong attempts were made to put down what they were pleased to term superstitious festival, and amongst these was that of Christmas Day.

So determined was the Pur-

itan party to sweep away all people, especially the country vestiges of evil creeds and evil folks, in their most sensitive part. It was hardly to be expected that they would quietly submit to such a bereavement; nor did they, as the still-existing 'News-letters' of those days amply testify".

Ispėjimas

— Reikia gelbėti kiekvieną žmogų iš bėdos...

— Ypatingai, jei į bėdą jis dėl tavęs įkliuvo.

Louisville teismo nubaustas \$100 už vairavimą girtame stovyje Albert B. Rodes taip teisingai: "Nuėjus man su žmona pašokti, mano žmona išgėrė keletą stikliukų, o aš ją tik keletą kartų pabučiavau!"

Londono Old Vic (Royal Victorial Theater) buvo pradėjęs veikti 1818 metais.

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.

ECONOMY MEAT MARKET

Kl. Norkus, Sav.

2033 S. Halsted St.

CAnal 6-4621

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

linkime mūsų depositoriams ir visiems lietuviams

STANDARD FEDERAL Savings and Loan Ass'n

JUSTINAS MACKEVIČIUS

PREZIDENTAS

4192 ARCHER AVE.

CHICAGO, ILLINOIS

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ FINANSINĖ ISTAIGA

Ištolimos Afrikos linkime visiems mūsų draugams ir bičiuliams gražiai praleisti Kalėdų Šventes ir laimingai sutikti Naujuosius Metus.

Esame toli, kitoje pusėje Žemės, bet siela ir mintimis esame su Jumis.

DAN IR DELLA KURAIČIAI

Kolchozų Pareigūno Atliktas Sprendimas

M. ZOSČENKO

Komunistiškos Tvarkos

Pavyzdys

Neseniai užėjo pas mane vienas žmogus ir papasakojo man savo liūdną istoriją. Jis prašė, kad aš parašyčiau feljetoną sulig papasakojama tema.

Bet ši istorija mane sudrumstė. Ir aš dargi pradžioje atsi-

sakiau ka nors padaryti, nes nepatikrinus negalima buvo rasyti. O patikrinti šį faktą, kaip jūs tuojaus pamatysite, nebuvo jokios galimybės.

Bet aš radau išeitį. Šią istoriją aš papasakosiu be pavardžių. Ir jeigu tai tiesa, tai tegul kaltininkas šio įvykio, taip sekv, moraliniai paspringsta mano feljetonu.

Bendrai, štai kaip buvo. Direktorių vienos nedidelės

istaigos išvakarėse nedarbo dienos pasakė savo ūkvedžiui, kad rytoj jis su šeima išsigabena į vasarvietę, ir todėl jam reikalingas sunkvežimis daiktams pervežti.

Ūkio viršininkas delikatioje formoje atsakė, kad štai, sako, retas atsitikimas, kada jis negali patenkinti direktoriaus prašymo. Du sunkvežimiai kapitaliniame remonte, vienas mobilizuotas kelių tiesimui, o kas liečia ketvirtą mašiną, tai toji mašina dar pradžioje gegužės pažadėta saskaitininkui M., kuris rytoj irgi persikelia į vasarvietę.

Pasikalbėjimas vyko prie žmonių, ir direktorių visiškai neparodė savo susierzinimo, bet kai pašaliniai žmonės išėjo iš kabineto, direktorius, grubiai koliodamasis, šoko ant ūkvedžio, sakdamas, kad direktoriaus žodžiai yra ne prašymas, o įsakymas, ir kad jeigu rytoj nebus mašinos, tai tegu jis, velnio sūnus, eina lauk iš darbo. Ir, sako, bendrai, jeigu iki to priėjo, jam įgrįso jo savistovus tones, ramstymasis alkūnėmis ant stalų ir kėdžių ir visiškai nebuvo tos pagarbos, kurią jau metas būtų, galop, išdirti pavaldiniuose, kaip kad tai esti kitose istaigose.

Ūkvedys pasirodė ne iš bailių dešimtuko. Jis taip pasakė direktoriui:

— Pagarbumo savo aš nepametiu. Kaslink ramstymosi alkūnėmis ant stalų ir kėdžių, visiškai sutinku su jumis, kad tai, galbūt, nereikalinga iš mano pusės. Bet jūsų grubus burnojimas, plius grasinimai, tai irgi, kaip sakoma, nei į ką nepanašu. Ir jeigu jūs būtumėte kiles iš buvusios formacijos žmonių, tada būtų suprantami tokie santykiai su tarnautoju, bet jūs žmogus proletariško užraugimo, ir iš kur atsirado pas jus toks generoliškas tonas — to tai aš staciai nesuprantu. Visus jūsų įsakymus aš visada neprieštaraudamas išpildydavau. Jūsų garbingoji žmona, jeigu iki to priėjo, tikrai niekuomet neišlipa iš mano lengvosios mašinos. Bet aš jums, rodos, apie tai nieko nesakau. Todėl, kad aš neleisiu sau padaryti pastabą savo viršininkui ar jo žmonai, tikslu pažeminti jų kilnumą. Bet kas liečia sunkvežimį, kurį aš privalau atimti iš saskaitininko, kad galėčiau atiduoti jį jums, — tai su tuo aš principiniai nesutinku ir to nepadarysiu, nors jūs ir iš kanuolių į mane šaudytumėte.

Sie žodžiai direktorių įsutinino. Jis taip suriko:

— Tu išmiršai, akiplėša, kur

Anglijos Karalienė Vel Aplankys Kanada

Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II ateinančiais metais numato oficialiai atvykti į Kanadą. Ji atvažiuos į Otavą 1955 metų rudenį, kad priimtų kanadišką "Sargybos Erigados" priesaiką.

Savo laiku, t. y. 1951 metais Elžbieta II, anuomet dar princesė, lankėsi Kanadoje, bet kaippo britų valdovė jina atvyks į šią dominiją pirmą sykį.

Nėra dar paaiškėję, ar šia progą karalienė Elžbieta užsuks ir į Jungtines Amerikos Valstybes.

Tik viengungis gali sau leisti malonumą atsigulti į lova, nenuimant antklodės ir batų nenusiavęs. Ar sulauks tokios laimės vedęs

Kryževių laikais gedulo spal Mažytis "kolibra" paukštelis va buvo ne juoda, bet raudona. tesveria tik 2 gramus.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams.

PETER P. MANKUS

PUIKUS DRABUZIŲ SIUVIMAS TAIPGI VALYMAS IR PROSIJIMAS

2230 WEST 22nd STREET — CHICAGO, ILLINOIS
Phone: FRontier 6-0198

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS DRAUGAMS IR KOSTUMERIAMS LINKI

MACKE REALTY CO.

K. J. MACIUKAS

2439 West 69th St. - Tel. PProspect 6-3140

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

visiems savo rėmėjams, draugams ir pažįstamiems linki

'T WAS THE NIGHT BEFORE CHRISTMAS

Seasons Greetings

"KARČIAMA RUŽAVA"

Savininkas VILIUS PRANCŪZEVIČIUS

VISADA DRAUGISKAS PATARNAVIMAS, RINKTINIAI GERIMAI IR MUZIKA

2532 W. 47th Street - Tel. VVirginia 7-2429

Linksmų Kalėdų Visiems Chicagos Lietuviams

JACK JUOZAITIS

Chief Clerk of Cook County Court.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Linkime Visiems

Mūsų Kostumeriams, Draugams ir Visiems Chicagos Lietuviams!

Lietuvių Prekybos Namai

Furniture Center, Inc.

Valdyba

3222-24-26 S. HALSTED ST.

CHICAGO, ILL.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ Linkime Visiems Savo Draugams ir Kostumeriams.

MONARCH LIQUORS

Savininkai ALEKSANDRA IR JUSTINAS NAUJOKAI

3529 S. Halsted Street Tel. YA 7-6054

LINKSMŲ KALĖDŲ

- IR -

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI

F. A. RAKAS, R. Ph.

VAISTINĖ

3201 S. Halsted Street Victory 2-8989

CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų! SAVO KLIENTAMS LINKI

JUOZAS NAUJOKAITIS

BALDŲ PERVEŽIMAS

6819 S. Rockwell St.-Tel. WALbrook 5-9209

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

S. BALZEKAS, Sr.

DRAUGAMS, KOSTUMERIAMS - ir - VISIEMS LIETUVIAMS!

S. BALZEKAS, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES Inc.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER-PLYMOUTH Distributors

4030 Archer Avenue

Phone VVirginia 7-1515

tu ir kas tu! Tu man išdrįsti sakyti tokius žodžius, lyg kad tu būtum mano viršininkas, o aš tavo pavaldinys. Aš tikrai tave išvarysiu iš istaigos. Ir tada šu suprasti skirtumą tarp mūsų.

— Norečiau aš pažiūrėti, kaip jūs mane išvarysite, — tarė ūkvedys. — Pas mane nėra nusizengimų, ir mano sąžinė švari. Ir jums jau ne taip lengva bus įvykdyti mano atleidimą, nes to motyvas jūsų neaugstina aplinkinių akyse.

— Dėl lengvumo tu nesirūpink, — pasakė direktorius. — Tu man taip lėksi, kad ir savųjų nepažinsi.

Ir va praeina dešimt dienų, ir, kaip iš giedro dangaus trenkia perkūnas, direktorius įsakyme ūkvedžiui pareiškia griežtą papeikimą už netvarkingumą ir turto eikvojimą.

Po to praeina dar dvi savaitės, ir ūkvedys, dar neatsigavęs nuo pirmojo smūgio, atleidžiamas iš pareigų su pažymėjimu įsakyme, kad jis sugriovė darbą.

Apkvaišintas ūkvedys pradeda bėgioti iš vietinio komiteto į sąjungą, iš sąjungos į liaudies teismą. Ir visiems įrodinėja, kad jokio sugriovimo neįvyko ir jokio netvarkingumo nebuvo, o greičiau buvo atvirksčiai, kad jis per daug lenkė lazda, kad sutvarkytų reikalą. Ir tuo jis netgi sukėlė iškalbinėjimą dėl turto eikvojimo. Jis, sako, pardavė vežėčias ir arklį dėl to, kad įsigyti daiktus reikalingesnius istaigai. Kad, galop, visa ši byla — asmenišką kerštas direktoriaus.

Bet visi tie bailūs žodžiai skendo sietuvoje įvairių aktų ir dokumentų, direktoriaus pareiškų.

Apart to, įtužęs direktorius sąjungoje pareiškė, kad jokio asmenišką keršto pas jį nebuvo, o jeigu jis vieną kartą ir aprėkė ūkvedį, tai tik dėl jo nepakenčiamo darbo.

Ir čia, direktorius pasiknišęs dokumentuose, parodė sąskaitas, sulig kurių išėjo ūkvedys du kartu pirkto padangas iš privačių rankų. Ir nors ūkvedys šaukė, kad tai buvo padaryta privertus kraštutiniam būtinumui ir sutartinai su direktoriaus leidimu, tas faktas suvaidino sprendžiamąją rolę. Ir direktoriaus įsakymas pasiliko galioje, tiesa, kiek suminkštintas, kad nukentėjęs galėtų rasti sau kokį nors smulkų darbėlį.

Kada ūkvedys atėjo atsiskaityti, direktorius, šypsodamasis, pasakė jam, atsitiktinai sutikęs koridoriuje:

— Na ka, gavai dūlią?

Ūkvedys lyg norėjo pulti direktorių, bet susilaikė ir, su panieka pažiūrėjęs į jį, išėjo.

Ir štai dabar jis atėjo pas mane su prašymu parašyti feljetoną.

Ir štai feljetonas prieš jus.

Štai jums, taip sakyti, savos rūšies "biurokratizmo lubos". Direktorių padarė viską visiškai tiksliai ir su tokiu pažinimu žmogaus sielos, kad čia ir įrodyti nieko negalima. Tasai valdininkas, kurio širdis apaugo samanomis, trūkteleis pečiais ir nuo visko atsiskakys.

Ir tik visuomenės nuomonė ir draugiškas palaikymas galėtu su tuo stoti į kovą.

Ir taip, jeigu apie direktorių buvo pasakyta tiesa, tai tegu jis paspringsta mano feljetonu.

Veris K. Tallunevičius.

Liaudies Motyvais Meniški Drožiniai

Lietuviškojo Smūtkelio Šešėlyje

Metams greit slenkant svečioje žemėje, mūsų ryšys su gimtuoju kraštu, mūsų praeimi tolydžiai silpnėja. Maža mūsų tauta yra irėjusi savitą rėžį Europos tautų istorijoje. Šimtmečius išgyvenę galingų kaimynų gresmės šešėlyje, iš laikme savo kalbą, savus papročius. Neabejotina, kad ir mes patys esame išdava bei pasekmė ano ilgo ir sunkaus mūsų tautos nueito kelio. Todėl, gimtasis mūsų kraštas, mūsų praeitis yra tapę neatskiriama mūsų asmenybės dalimi. Šią prasmę minėtas ryšio silpnėjimas, vis didėjanti praraja, netik kelia pagrįstą susirūpinimą kiekvieno tikro lietuvio, bet lygiai greta išaukia ir pavojingą skilimą pačioje mūsų asmenybės gelmėje. Yra tad džiugu, kai vienas kitas iš mūsų iškilesnių tautiečių išeina į visuomenę su savo darbais, kurie pristabdo tą neįtikojamą vyksmą, nutiesdami lyg ir tiltą į išsiilgtą kraštą, žibneliais išplėsdami praeitį iš po visa triuškinančio — bevedžio laiko ratu, tarnaudami kelrodžiui paklydusiems savyje.

Suo atveju noriu išsistarti apie prof. J. Končiaus knygą — albumą "Medžio drožiniai Gimtajam Kraštui prisiminti", kuris šiomis deimomis jau pasirodė gražiai išleistas. Dar, turbūt, nespėjome galutinai pamiršti lietuviškųjų smūtkelių, — tos būdingos mūsų gimtojo krašto kryžkelių puošmenos. Šiandien svetimi šeiminiškai tikriausiai baigia nušluoti juos nuo žemės paviršiaus, bandydami palaužti pavergtos tautos dvasią, o ir jų vaidas likęs mūsų pačių atmintyje, vis labiau blanksta, slenkancio laiko šydais besisupdamas.

Bet štai dabar jie atgyja, drauge su lietuviškomis sodybomis, kryžiais ir koplytelėmis, tūkstančiuose formų prof. J. Končiaus drožiniuose. Užsimoję užsikrauti šią baigiančią išnyktą būdingą lietuviško tautinio meno kryptį, po ligų metų kruopštaus triūso J. Končiaus vainikuojama savo darbu minėtu albumu, kartu pastatydamas istorinį paminklą Lietuviškajam Smūtkeliui.

Pažįstant autorių netenka ir abejoti, kad reikalas atsidūrė tikrai kompetingo asmens rankose. Dar 1912 m., būdamas studentu, J. Končius dviračiu ir pėsčias apkeliavo Zemaitiją, surašydamas kryžius ir koplyteles pakelėse ir sodybose. 1932 m., padaręs sugretinimus, praėjusiam 20 metų laikotarpiui, išleido statistiką, išryškindamas greitą jų nykimą. Vasaros atostogas J. Končius dažniausiai praleisdavo lietuviškame kaimė, rinkdamas senienas, fotografuodamas senesnius pastatus, rūbus, įrankius ir t.t.

Dėstydamas fiziką V. D. Universitete, rado laiko plačiau susipažinti su archeologija, dalyvauti Lietuvos etnografinėje komisijoje. Raudonoji okupacija skaudžiai palietė prof. J. Končių. 1941 m. rusų areštuotas, buvo varomas į Cervenę, vėliau pagarsėjusioje "pasmerktųjų mirti" grupėje. Jų išsigelbėjimas, kaip mename, buvo panašus stebūklui. Dabar J. Končius ima ieškoti užsimiršimo, nusiramnimo ir randa jį darbe, visą savo laisvalaikį pašvęsdamas drožinėjimui.

Turėjau progos stebėti jį dirbant, arčiau ir tiesioginiai susipažinti su jo drožiniais — koplytelėmis, kryžiais, sodybomis. Visa tai palieka gilų, o dažnai ir staigmeniską įspūdį. Vartoja tik peilį ir savo paties pasigamintus įrankius. Nevart

toja klijų. Daugelis drožinių išplauta ištais iš vieno medžio gabalo. Lietuviškas tautinis pobūdis, tautiniai motyvai, taip gerai pažįstami prof. J. Končiui iš tiesioginio patyrimo, randa čia kuo plačiausią pritaikymą. Sita originali kūryba pristatoma cabar mūsų plačiajai visuomenei Liūdo J. Končiaus (autorius sūnus) išleistoje knygoje — albume "Medžio drožiniai Gimtajam Kraštui prisiminti".

Albumė virš 100 meniškai padarytų nuotraukų. Kaina 5 dol. Iš anksto užsisakant adresu: 252 Columbia Rd., Dorchester, Mass.

Povilas Taurvaišas.

Atsargumas Kaulų Nelaužo

Koelno arkivyskupijos kurija įspėjo visus motociklistus važinėjančius dvasininkus dėvėti metalinius šalmus. Esą nustatyta, kad 80% žuvusių nelaimėse motociklistų mirė nuo galvos kaušo sužalojimo.

Paukščių Keliuose arba kaip anglai sako "Milky Way" esama nuo 200 iki 300 bilionų žvaigždžių.

Vietoje Kanalo Tarp Anglijos ir Prancūzijos Siūlo Išskasti Karčiamą

Tuomet Už Gėrimų Pardavimą Nereiktų Mokėti Takų

Prieš 82 metus Londone įsteigė bendrovė, kuri buvo pasiūvusi Angliją ir Prancūziją sujungti tuneliu po Lamašo kanalą. Tačiau iš to sumanymo nieko neišėjo, nes britų vyriausybė iki šiol mano, kad toks tunelis sumažintų britų salų saugumą. Dėl tų sumetimų pradėtas iš anglų pusės netoli Doverio tunelis, iškasus tik

vieną mylią, taip ir liko belimesnio tęsinio.

Dabar vienam tos bendrovės akcininkui Mr. Woodward atėjo išganinga idėja, kaip atgauti investuotą kapitalą. Jis siūlo tunelį pratęsti dar dvi mylias ir už trijų mylių nuokranto įsteigti restoraną.

Kadangi D. Britanijos teritorinės ribos yra trys mylios nuokranto, tame restorane gėrimus galima būtų pardavinėti be jokių muitų ir mokesčių.

Kai 1879 metais Dėdės Samo žemėje pasirodė pirmutinis lietuvių laikraštis, tai vienas tautietis iš džiaugsmo parašė tokią poeziją:

Telefonas Kaltas

Cincinnati gyventojas Drew Tidwell, 59 metų, prašo teismai išskirti jį su žmona, nes pastaroji už kiekvieną jo pasikalbėjimą telefonu sau reikalavusi po 10 centų.

Padaugėjo Bepročių

Šiuo metu bepročių ligoninėse gydomi 584,455 amerikiečiai, prieš 20 metų beprotnamiuose buvo tik 352,279.

Džiova JAV-ese kasmet sušeraga iki 110,000 asmenų. Tai yra trečioji aukų skaičiumi pavojinga liga.

Pavojingi Medžiotojai Zvėrimis Ir Patys Sau

Washingtono valst. per 1954 metus medžiotojai nušovė 70,842 briedžius ir 2,961 elnią. Tuo pat metu buvo nušauta 10 medžiotojų, o septyni medžiotojai, susijaudinę, mirė nuo širdies smūgio.

Izraelio Gyventojai

Zyjų nepriklausoma Izraelio valstybė turi 1,685,000 gyventojų, kurių 1,490,000 sudaro žydų tautybės žmonės.

Neatsargiam vairuotojui užteks vieno automobilio.

Nesurado Skirtumo

— Ar tau ne gėda vaikščioti su tuo senu, apdriskusiu paltu? — Ir kodėl aš turiu gėdytis — tas gi paltas yra ne mano, bet paskolintas.

Tiek Esama Gyventojų

Naujausias pasaulio žmonių apskaičiavimas rodo, kad jų esama pustrčio biliono. 59% pasaulio gyventojų yra apskaičiuoti, o 41 nuoš. apskaičiuotas spėjimu.

Anglies vienas svaras gali teikti šilumą mūsų namui per 22 minutes.

Linksmų Kalėdų Visiems Lietuviams

JONAS IR ONA RAILLAI
4839 Winnemac Ave.
Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS KALĖDŲ SVENČIŲ PROGA.

JOSEPH VILIMAS

GENERAL BUILDING CONTRACTOR
REAL ESTATE — LOANS — INSURANCE

6753 So. Rockwell Street
Phone HEMlock 4-2323

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Linkime Visiems Mūsų Kostumieriams ir Draugams.

S. BACEVIČIA

REAL ESTATE — PROPERTY MANAGEMENT
LOANS AND INSURANCE
Suite 215, Schwartz Building
520 Fifty Eighth Street
KENOSHA, WISCONSIN

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS KALĖDŲ SVENČIŲ PROGA.

Season's Greetings

Mr. and Mrs. Stanley Mažeika

IR

Mr. and Mrs. John G. Evans

(EVANAUSKAS)

6845 So. Western Avenue Chicago, Illinois

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų!

Sirdingiausi Linkėjimai Kalėdų Šventėse Pacientams.

Draugams ir Visai Lietuvii Visuomenei.

DR. V. ŠIMKUS

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS

Akinius Pritaiko

744 West 35th St. — YARds 7-3146

Linksmų Kalėdų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams!

Chicagos Lietuvių Draugija

Draugijos Daktaras — Dr. A. MONTVIDAS
Draugijos Advokatas — Adv. K. GUGIS
K. P. DEVEIKIS — J. NAUJALIS
E. PETRAITIS — P. MILLER
K. AUGUSTAS — P. MILASEVICIUS
P. J. RIDIKAS

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS KALĖDŲ SVENČIŲ PROGA.

ANTHONY B. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 S. Western Av. 1410 S. 50th Ave.

Tel. GROvehill 0142 — Tel. CICero 2109
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS LIETUVIUS KALĖDŲ SVENČIŲ PROGA.

Bruno's Bakery

3339 SO. LITUANICA AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ SVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Antanas Tulys

SAVININKAS

Gay Surf Apt. 5235 Gulf Blvd.
St. Petersburg Beaches, Florida

Lietuviški Valgiai ir Gėrimai Seniau Buvo Garsūs Visoje Europoje

Kaip Vaisinasi Didžiūnai ir
Prasiokėliai Švenčių Metu

Lietuvos galybės — viduramžiais ir vadinamais atgimimo laikais — kai dar kraštas rėbuvo praradęs savo savistumo, kaip sužinome iš užsiliusių šaltinių, didžiūnai, bajorai ir pasiturintieji mėgo stipriai pavalgyti. Mėšos patiekalai pirmavo — tai buvo naminių gyvulių, o ypač medžioklės laimikių — šernų, stirnų, meškų mėsa, kurią dažniausiai valgydavo sudytą ar rūkytą. Bet išvykdami karan, lietuviai pasiimdavo su savim kondensuotą, lengviau sveriantį, bet kartu pakankamai stiprų maistą — virtas pupas, žirnius, lašinius, rūkytas žverių šlaunis.

Puotų metu, be užkandžių, kuriuos sudarė kepti paršukai, laukinės antys, triušiai, ateidavo eilė stipresniems valgiams: šernienai, briedienai, o puotą vainikavo kepti povai, papuošti puikiomis jų uodegų plunksnomis. Troškuliui nuraminti buvo parūpinti dideli asuočiai alaus, nuotaiškai pakelti buvo geriami iš kitų kraštų atgabenti vynai; tokajus, Reino vynas, ispaniški saldieji. O visa pokylių lydėjo senas lietuviškas midus, kurio statinės atrodė nesibaigiančios, o jo gardumo jokie vynai neatstodavo!

Seimininkai ir svečiai už stalų sedėdavo tik vienoje pusėje, kitoje pusėje buvo sukrauti gausūs valgiai ir gėrimai, kuriuos vis naujus nešė tarnai.

Lietuvių bajorijos, o lygiai ir valdovų virtuvė nesitenkino tik savais virimo bei kepimo receptais. Vis labiau atema įtaka iš Italijos, o vėliau ir iš Prancūzijos. Pradedama prie mėšos taikyti vis įmantresnius padažus, vartoti vis aštresnius prieskonius, atsiranda prie stalo vietos ir įvairioms daržovėms.

Dar vėlesniais laikais lietuvių diduomenės ir miestiečių tarpe nusistovėjo ir vis daugiau į madą įeidavo savieji kulinarijos receptai. Ir Lietuvos maisto paruošimo būdai, vadinamoji "lietuviškoji virtuvė" pagarsėjo net ir užsieniuose. Knogos pavadinimu "Lietuviška Virėja", ypač lenkų kalba, mokino ir mūsų šalies kaimynus lietuvių vartojamų virimo ir kepimo gudrybių bei paslapčių.

Stai, pavyzdžiui, vienoje "Lietuviškos Virėjos" laidoje iš 1874 metų, rasime ne tik šaltienos, varškiečių ir panašių gardžių dalykų pagaminimo pamokymus, bet ir įvairios kaimynus vis skirtingus kepimo būdus.

Lietuviškoji virtuvė pasižymėjo tuo, kad nesigailėta nei sviesto, nei grietinės, nei kiaušinių — viso to krašte netrūko, o nuo tų priedų kiekvienas valgis, aišku, pasidarydavo tik riebesnis ir skoniu turtingesnis.

Kai lietuvių kaimynai valgio gaminimo dabojo sudėtinųjų dalių taupymo, tai Lietuvoje, priešingai, svaras sviesto, ar kvorta grietinės, desėtkas kiau-

M. Dobužinskis Senas Vilnius žiemos metu

Varpai

Paslaptingi Varpai Skamba gaudžia liūdnei — Amžinai, amžinai.

Gal iš jūrų gilių. Iš kalnų mėlynų. Gal iš sielos gilios Paslapčių amžinų.

Skamba gaudžia varpai Paslaptingai liūdnei — Skamba, gaudžia liūdnei — Amžinai, amžinai.

Ei, aš bokštus regiu! Ten toli — už kalnų. Ten už jūrų gilių — Amžinų, amžinų...

P. Genys.

Ko akis nemato, to širdis nesigaili.

1914 metais Chicagoje ėjo pats pirmasis lietuvių kalba teatru ir scenos menui pašvęstas mėnesinis žurnalas. Pasirodė keli numeriai. Leido ir redagavo Br. Vargšas (Laucevičius).

šinių seniau nesudarydavo jokios reikšmės, todėl ir lietuvių gaminami valgiai, lygiai kaip Lietuvos kumpiai ir dešros vylsada išsukdavo užsieniuose didelės nuostabos ir susizavėjimo.

"Lietuviškos virtuvės" garsas Europoje nėra dar ir šandien išnykęs, o 19 šimtmetyje lietuviški valgių receptai buvo daug kur uoliai sekami ir dabojami. — Vl. K.

Broliškas ir "Geros Valios Žmonėms" Šventė

Kalėdų šventės yra visa ko pilnos. Jose surandi linksmą gerą nuotaiką, draugiškumą, puošnumą ir visokių prisiminimų. Čia girdi pasakojimus apie Santa Claus, matai aplinkui pasipuopusius blizgančiom egletėm namus, aikštes, krūtutves. Be paliovos, nuo ryto iki vakaro, girdi kalėdinę muziką, o televizijos programos pilnos kalėdinių vaidinimų. Ištikro, jokia pasaulio dienybė taip nebuvo ir nėra sutinkama, kaip šios šventės.

Kalėdų šventės yra šimtmečių ir tūkstančių metų padaras. Į tą ilgą laiką žmonės sugebėjo jas taip pagražinti ir išgarsinti, kad šiandien jos yra prašmatniausias meno kūriny.

Kaikurie rašytojai Kalėdas vadina ir "broliškumo" švente. Tai yra panašu, į tą, kas išreikšta žodžiuose "gera valia žmonėms". Šiandien apie tai galime kalbėti tik siauriam negu kada nors pirmiau. Komunistų pavergtose pasaulio dalyse apie "broliškumą" arba "gerą valią" negali būti nei kalbos.

Tie kilnūs jausmai Kalėdų šventėse pasireiškė tik laisvoje, demokratinėje šalyse, kur žmogaus vertė ir laisvės principai tebėra vyraujantia visuomeniška dora. Šiuo atžvilgiu Jung-

tinės Valstijos buvo ir pasilieka stipriausias švityrys ir duosniausias "Santa Claus".

Ješkomi Asmenys

Konsulato Jieškojimai

SEPUTIS, Ahtanas — Antano sūnus. 1952 metais gyvenęs adresu 710 Richmond St., W., Toronto, Ontario, Canada.

GOSICKIS (Gusicky) Juozas. Anskčiau gyveno 3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JAKAITIS Jurgis iš Bridžių kaimo, Sintautų valsč., Sakių apskr., atvykęs Amerikon iš Sveicarijos 1947-1949 m.

SERKSNAI — Prano Serksno 4 broliai, kilę iš Mankūnų kaimo, Miroslavo valsč., Alytaus apskr.

Jieškomeji prašomi atsiliepti, arba juos žinantieji prašomi jų adresus suteikti:

Lietuvos Konsulatas,
6147 S. Artesian Ave.,
Chicago 29, Ill.
Telefonas RERpublic 7-8334.

Ir Atomui Sprogus Neliksime
Be Pinigų

Civilinės gynybos administratorius Val Peterson pranešė, kar ruošiantis sutikti atominio karo pavojus įvairiose krašto vietose yra sukrautos pakankamos banknotų ir metalinių pinigų atsargos. Jos busiančios panaudotos tuo atveju, jei H-bomba sunaikintų Washingtoną ir sutrukdytų naujų pinigų spausdinimą.

Padidėjo: Nedarbas ir Uždarbis

Lapkričio mėn. bedarbių skaičius nežymiai (5,5%) padidėjo. Šiuo metu jis siekia 2,9 milijonų. Statybos darbams rudeniop mažėjant toks bedarbių padidėjimas laikomas normaliu. Vidutinis atlyginimas už 40 valandų darbą buvo 72,98. Tai yra naujas rekordas.

Isteigtas Balf'o Skyrius Hollywoode, Fla.

Nenuilstamų lietuvių veikėjų pp. Zemačių svetingoje pastogėje, 2215 Hollywood Blvd., gruodžio 12 d. susirinkę Hollywoode tautiečiai padėjo pamatus vietos organizuotai veiklai. Buvo įsteigtas Balf'o skyrius, kuris jau turi 29 narius. Švenčių proga buvo surinkta \$22, o iš viso Balf'o centrui iš ne-skaitlingos, palyginus, kolonijos jau yra pasiūta \$51,00.

Naujai įsteigto Hollywoode Balf'o skyriaus valdybą sudaro: Vincas Skupeika — pirmininkas, Juozas Svolkinas — vice pirmininkas, p-nia Lazutkienė — sekretorė, p-nia Goodwill — išdininkė. Juozas Yasauskas ir K. Zemaitis — valdybos nariai.

Apie susirinkimą, Balf'o skyriaus valdybos sudėtį ir Balf'o tikslus išsamų straipsnį įdėjo vietos anglų kalba laikraštis "Hollywood Sun-Tattler". — Svečias.

Naujas Plėšiko Būdas Paslėpti Pėdsakus

Iš El. Sobrante, California, pranešama apie naują vieno plėšiko būdą išvengti greitos atsakomybės už savo darbelius. Tas plėšikas, apiplėšęs taxi soferį ir vieną benzino pardavėją, savo sukrom įsakė per 6 minutes išgerti po whisky bonką, kurią jis "fundijo". Iki aukos išsipagiriojo, plėšikas turėjo laiko nuvykti keliasdešimt mylių.

Chicago mieste veikia 90,000 studentų lanko 22 vietos kolegijas bei universitetus, 5 medicinos mokyklas, 3 mokytojų paruošti kolegijas, 23 teologijos seminarijas ir 9 paruošiamų mokslų kolegijas.

Springfield, Ill. sulmtas už čekių padirbinėjimą G. Bradley teisinosi, kad jam būvę skubiai reikalingi pinigai apmokėti advokatui, kuris jį gins už tą nusikaltimą.

Buvusiam diplomatu ir lietuviui patriotui Jurgiui Sauliui specialų knygos ženklą

(eks-librisą) 1929 m. buvo padaręs J. F. Macevičius, nuolat gyvenęs Italijos sostinėje — Romoje. Dabar Dr. J. Saulio biblioteka yra atgabenta Amerikon ir randasi Pennsylvanijos universiteto žinioje.

Niekuomet nenešiook dviejų po viena kepure.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Tegul Šios Šventės Sustiprina Dar Labiau Mūsų
Viltis ir Pastangas Išlaisvinti Tėvų Kraštą iš
Baisios Priespaudos ir Vergijos.

PETRAS L. PIVARONAS
Pittsburgh, Pa.

Linksmų Žiemos Švenčių Kalėdų

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
Visiems Chicago Lietuvos lietuviams.

Bridgeport Pharmacy

Harriet Lescauskas, R. Ph. C.

3337 SO. MORGAN ST. — Phone Virginia 7-9472

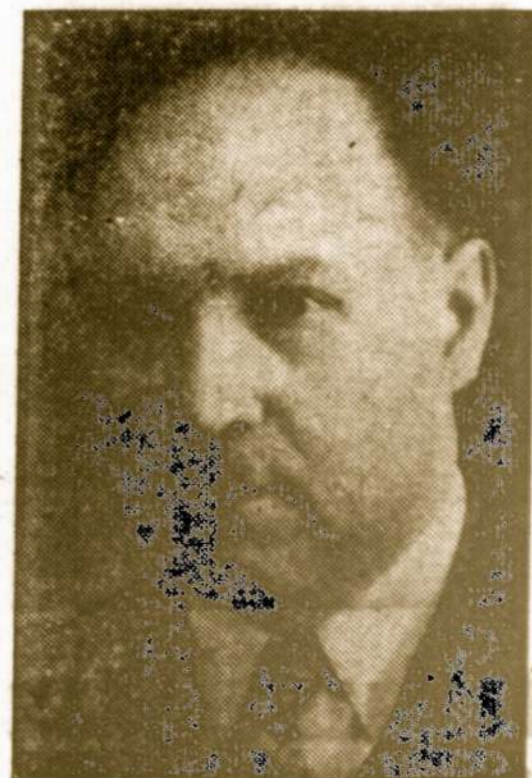
Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
Linkiu Savo Draugams, Pažįstamiems ir
Visiems Lietuviams!

A. K. Valukas

Savininkas DRIFT-WOOD Rezorto
TOWNSEND, WIS.

Galite Praleisti Afostogas Šioje Vietoje,
Kur Gamta Tikrai Lietuviška...

SVEIKINU VISUS GEROS VALIOS LIETUVIUS,
LINKĖDAMAS KAD ŠIOS ŠVENTĖS ATNESTŲ
KIEKVIENAM DAUG DZIAUGSMO.

ALBINAS S. TREČIOKAS
Turizmo ir Apraudos Biuras

315 WALNUT STREET — NEWARK, N. J.

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų

Linki Visiems Chicago Lietuvos lietuviams

V. ŠIMKUS

Namų Statytojas — Kontraktorius

4645 So. Keating — Chicago, Illinois

LINKIME VISIEMS LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VALDYBA:

THOMAS S. JANULIS — Prezidentas
JOHN BUDRICK — Vice-Prezidentas
JOS. M. MOZERIS — Sekretorius
MARY EISIN — Išdninkė
J. P. VARKALA — Auditorius

DIREKTORIAI:

STANLEY STANEVICH
JONAS JANULIS
FRANK DIKSAS
S. P. MAZEIKA

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

3430 South Halsted Street

Tel. Cliffside 4-0104

Vytauto Didžiojo Reikšmė Totorių Tarpe Buvo Didelė

Senosios Lietuvos įtaka Plačiai Pasireiškėdavo

Vytauto Didžiojo laimėjimai prieš totorius privedė prie Auksinės Ordos, tos didelės galvės, sunykimo. Dėka tam, Lietuvos Didieji Kunigaikščiai išplėtė savo įtaką rytu Europoje, ypačingai rusų žemėse, kur iki to laiko didžiausi viešpačiai buvo totorių chanai.

Didysis Kunigaikštis Vytautas, genialus strategas ir karo vadas, o taip pat ir išimtinis gabumų organizatorius, ne sykį darė žygius prieš totorius. Jis pasiekė Juodąją jūrą, Krymą ir tolimas stepes, iš kur anksčiau totoriai nesuvaldomai darė savo užpuolimus. Vytauto laimėjimai galutinai sustabdė totorių viešpatavimo pirmenybę.

Didž. Kunigaikščio Vytauto globos ir užtarimo, ypač atsiradus jų tarpe nesutarimams, ieškodavo daugelis totorių chanų. Taip, pavyzdžiui, nuo 1396 iki 1397 metų Lietuvoje gyveno chanas Tochtamyšas, kurį buvo nugalėjęs priešas Timuras Kutluja. Vytautas sutiko pabėgėlių labai svetingai

ir pavedė tam chanui, jo šeimai ir dvariškiams Lydos pilį.

To paties Tochtamyšo sūnus — Dželal-ed-din — 1409 m. ieško prieglaudos pas Vytautą ir, su lietuvių valdovo pagalba, vėliau atgauna 1414 metais savo sostą. Vilniaus pilyje 1414 metais įvyksta didžiulės iškilmės, kurių metu to paties Tochtamyšo sūnus — Betsabulas yra apšaukiamas Auksinės Ordos didžiuoju chanu. Ypačingai puošnioje ceremonijoje jam ant galvos buvo uždėta valdovo kepurė, kunigaikštiskai kailiniai ir prie šono prikabin-tas lenktas totorių kardas.

Betsabulai mirus, Vilniui atvyksta naujas į didžiojo chano sostą varžovas Geremferdenas. Jam irgi buvo parodyta išimtinai pagarba, pavesta gyventi pilis ir, padedamas lietuvių kariuomenės, kuriai vadovavo Radvila, Geremferdenas pasiekė Ordos teritoriją ir atgavo tėvo sostą. Po to jis buvo nuoširdus Lietuvos bičiulis.

Su Vytautu Didžiuoju tamprius ryšius palaikė ir Krymo chanai. Girėjų dinastijos įsteigėjas, Krymą valdęs nuo 1427 metų, lygiai ir jo įpė-

Vytautas Didysis Prisiekia Ginti Lietuvą

diniai visada glaudėsi prie Lietuvos, iki Krymo pusiasalį 1783 m. nepavergė rusai. Tėmka priminti, kad chanas Hadži Girėjeus buvo gimęs Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Trakų pilyje. Istorikas Narbutas pasakoja, kad chanas Hadži ant-racij savo vardą "Girėjus" pridėjo prie pirmojo, pagerbdamas panašaus vardo lietuvi, kuris jį išgelbėjo nuo mirties.

Be chanu, t. y. didžiųjų totorių valdovų, Lietuvoje sve-tinę prieglaudą rasdavo ir į-vairūs bėjai bei mirzos, t. y. menkesnės padėties totorių ga-liūnai bei vada.

Padavimas teigia, kad Lie-tuvon buvo atvykusi netgi di-džiojo Tamerlano dukterė ar se-suo. Jinai ištekojo už Lie-tuvos didiko Monvido ir tuo bū-du buvo pradėta Lietuviškoji Paalksnių giminė

Nenuostabu, kad Didžiojo Kunigaikščio Vytauto 1930 me-tais mirtis iššaukė totorių tar-pe didelį nusiminimą ir liūdėsį.

Margumynai

Arklis Atgauna Karinę Pagarbą ir Šiam Mechanizuotam Amžiuje

Pasibaigus 2 D. karui, atro-dė, kad kartu su juo pasibaigė ir arklių karinė prievolė. Rei-kejo tikėtis, kad sekantis, jau atominis, karas apsisės be jų pagalbos. Iš tikro, arkliai buvo pašalinti iš JAV ir D. Britani-jos apginklavimo. Atrodė, kad tuo pavyzdžiu netrukus pa-seks ir kiti kraštai.

Tačiau nepraejo nei dešimt metu po karo pabaigos, kai pa-sirodė, kad būsimam karui arkliai bus reikalingi. Mat, ka-riniai ekspertai mano, kad kaip tik po atominio antpuolio iš kareivio bus reikalaujama dau-giau fizinės ištvermės ir pajė-gumo, negu 2. D. kare. Pės-čiam kareiviui reikalingas ir arklis.

Štai iš Ispanijos pranešama, kad ten JAV karinė misija, už-pirkusi nemaža arklio ir asilo mišinio — mulų kiekį. Mulas esat itin patvarus gyvulys, ku-ris po atominio puolimo kal-nuotose vietose galis pasirody-ti tikru kariuomenės talkinin-ku.

Kalbama, kad karo atveju kalnuotose kraštuose veikian-čios amerikiečių divizijos, pvz.

dėmėsį skiria mažam Tirolių kalnų arkliai Haflinger veis-lės, kuris iš išorės panašus į mūsų žemaituką, tačiau esąs nepaprastai patvarus ir įpratęs ištisus metus praleisti lauke. Ilgesnį laiką toks arklukas iš-gyvena ir sniego pūgų užpus-tytas.

Lengvas Pakeitimas

Iš visų Sovietų Sąjungos mu-ziejuose esančių paveikslų, vaizduojančių žymius komunis-tus, pašalinti sušaudyto Beri-jos veido bruožai. Jo vietoje ant to paties audeklo nupaisy-tas kompartijos sekretorius Ni-kita Chruščevas.

Statistikai tvirtina, jog 60% Amerikos pinigų ir vertybių yra moterų rankose. Galimas dalykas, kad kitus 40% mate-rius leidžia vyrams laikinai pa-silaikyti, nes tie pinigai nesu-telpa į moterų rankutes ir ran-kinukus.

Kariniai ekspertai ypatingai

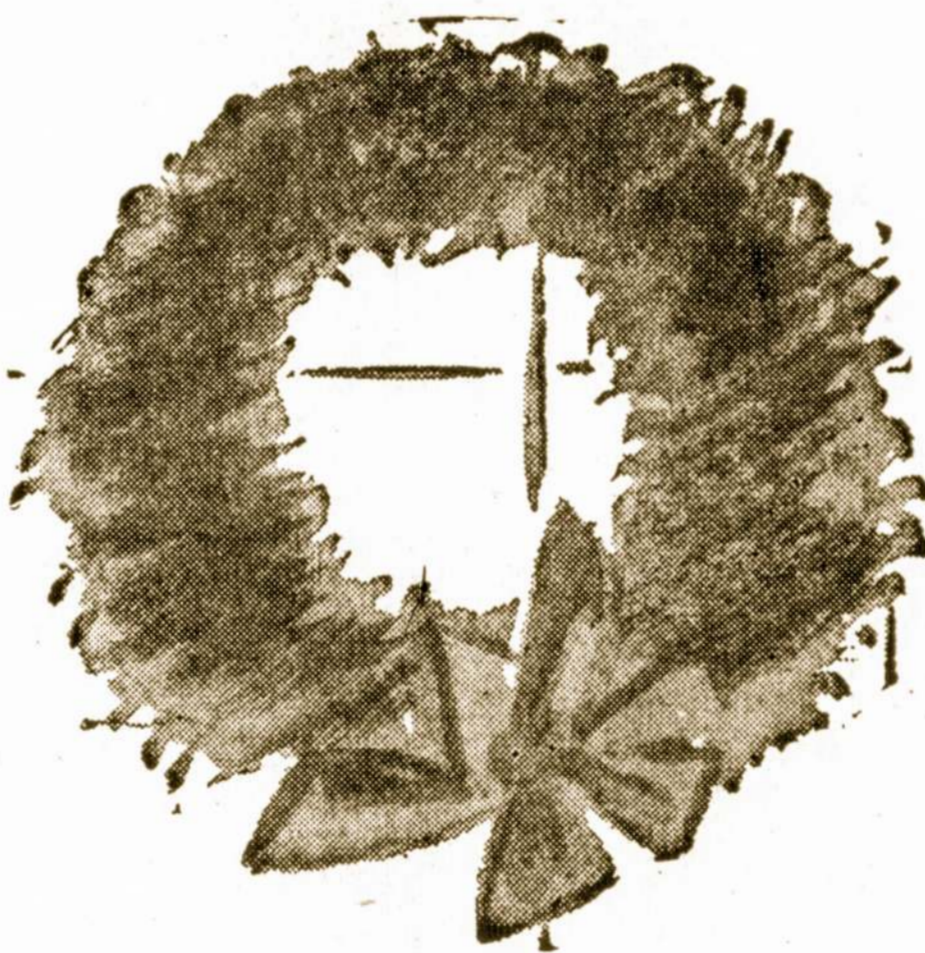
Linksmų Kalėdų Švenčių

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Linki Savo Draugams, Pažįstamiems ir
Visiems Chicagos Lietuviams.

CHARLES P. KAL
Chicago, Ill.

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS
LIETUVIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.

FRANK BASTIS
SAVININKAS

Lakeside Country Club
PEWAUKEE, WISCONSIN
Tel. PEWAUKEE 5887

Ne Tam Taikoma

Vienoje sanatorijoje ligo-nis skundžiasi gydytojui:
— Ponas daktare, jau antra naktis kai aš negaliu miegoti. Prie pat lango koks tai šuo staugia be paliovos.
— Na, tą lengvai pataisysim.

Aš jums duosiu vakare bromo ir jūs galėsite užmigti.
— Atsiprašau tamstos, ar ne geriau būtų duoti bromo tam šuniui?

Vokiečių nedidelio ir pigaus automobilio "Volkswagen" kai na yra sumažinta 7%.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų
Linkime Visiems Amerikos Lietuviams.

Dr. Mykolas ir Elena Deveniai
WATERTOWN, CONN.

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ VISIEMS MANO
DRAUGAMS LIETUVIAMS.

Richard J. Daley
CHICAGO, ILLINOIS

Linksmų Kalėdų Švenčių

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS.

METROPOLITAN
STATE BANK

JOHN BRENZA
PREZIDENTAS

Cermak Road and Leavitt Street
CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ VISIEMS
AMERIKOS LIETUVIAMS.

Juozas Ginkus

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS VEDEJAS IR
SALDAINIŲ BEI DOVANŲ KRAUTUVĖS
SAVININKAS

495 Grand Street — Brooklyn 11, N. Y.

Linksmų Kalėdų Švenčių

SVEIKINAME SAVO DRAUGUS IR VISUS
LIETUVIUS KALĖDŲ ŠVENČIŲ PROGA.

Julius Kuzas
WHOLESALE MEAT DISTRIBUTOR
6840 So. Artesian Avenue
WAB. 5-8744

3440 So. Lowe Ave.
Chicago, Ill.
ANDRIULIAI
VINČAS IR JŪLĖ

Lietuviams
Visiems Chicagos
Linksmų Kalėdų